

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी,

वेरावलम्

शास्त्री कक्षा

(B.A.4 Year-NEP)

अभ्यासक्रमः

(Semester-05) w.e.f. 2025-26

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષયનું નામ	પેપર નંબર	NEP CODE	પેઇઝ નંબર
૧	સાહિત્ય	૧ અને ૪	Major -Minor	૧
૨	સાહિત્ય	૨ અને ૫	Major -Minor	૨
૩	વેદ	૧ અને ૪	Major -Minor	૩
૪	વેદ	૨ અને ૫	Major -Minor	૪
૫	પુરાણ	૧ અને ૪	Major -Minor	૫
૬	પુરાણ	૨ અને ૫	Major -Minor	૬
૭	નવ્ય વ્યાકરણ	૧ અને ૪	Major -Minor	૭
૮	નવ્ય વ્યાકરણ	૨ અને ૫	Major -Minor	૮
૯	ફલિત જ્યોતિષ	૧ અને ૪	Major -Minor	૯
૧૦	ફલિત જ્યોતિષ	૨ અને ૫	Major -Minor	૧૦
૧૧	વાસ્તુ શાસ્ત્ર	૧ અને ૪	Major -Minor	૧૧
૧૨	વાસ્તુ શાસ્ત્ર	૨ અને ૫	Major -Minor	૧૨
૧૩	પૌરોહિત્યમ	૧ અને ૪	Major -Minor	૧૩
૧૪	પૌરોહિત્યમ	૨ અને ૫	Major -Minor	૧૪
૧૫	ધર્મશાસ્ત્ર	૧ અને ૪	Major -Minor	૧૫
૧૬	ધર્મશાસ્ત્ર	૨ અને ૫	Major -Minor	૧૬
૧૭	સર્વદર્શન	૧ અને ૪	Major -Minor	૧૭
૧૮	સર્વદર્શન	૨ અને ૫	Major -Minor	૧૮
૧૯	નવ્ય ન્યાય	૧ અને ૪	Major -Minor	૧૯
૨૦	નવ્ય ન્યાય	૨ અને ૫	Major -Minor	૨૦
૨૧	સ્વામિનારાયણ વેદાંત (S)	૧ અને ૪	Major -Minor	૨૧
૨૨	સ્વામિનારાયણ વેદાંત (S)	૨ અને ૫	Major -Minor	૨૨
૨૩	સ્વામિનારાયણ વેદાંત (J)	૧ અને ૪	Major -Minor	૨૩
૨૪	સ્વામિનારાયણ વેદાંત (J)	૨ અને ૫	Major -Minor	૨૪
૨૫	રામાનુજ વેદાંત	૧ અને ૪	Major -Minor	૨૫
૨૬	રામાનુજ વેદાંત	૨ અને ૫	Major -Minor	૨૬
૨૭	અદ્વૈત વેદાંત	૧ અને ૪	Major -Minor	૨૭
૨૮	અદ્વૈત વેદાંત	૨ અને ૫	Major -Minor	૨૮
૨૯	પૂર્વ મીમાંસા	૧ અને ૪	Major -Minor	૨૯
૩૦	પૂર્વ મીમાંસા	૨ અને ૫	Major -Minor	૩૦
૩૧	સાહિત્ય	૩	Major -અનિવાર્ય	૩૧
૩૨	અંગ્રેજી અને કમ્પ્યુટર	૬	SEC	૩૨
૩૩	વ્યવહારિક જ્યોતિષ	૬	SEC	૩૩-૩૪
૩૪	વ્યવહારિક વાસ્તુશાસ્ત્ર	૬	SEC	૩૫
૩૫	વ્યવહારિક કર્મકાંડ	૬	SEC	૩૬
૩૬	ICT	૬	SEC	૩૭-૩૮

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	5101	Total Credits	04
Subject Type	Major -5101 Minor-5404	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :-काव्यमीमांसा (१ तः ५ अध्यायाः)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> - राजशेखरस्य तत्कृतीनां च परिचयः भविष्यति। - शास्त्रसङ्ग्रहस्य बोधः भविष्यति। - काव्यपुरुषोत्पत्तिविषये ज्ञानं भविष्यति। - शिष्यप्रतिभाप्रकाराणां ज्ञानं भविष्यति। - व्युत्पत्ति-कवि-पाकानां विषये ज्ञानं भविष्यति।
---	---

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, प्रथम-द्वितीयौ अध्यायौ	25	15	1
2	तृतीयः अध्यायः	25	15	1
3	चतुर्थः अध्यायः	25	15	1
4	पञ्चमः अध्यायः	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> - राजशेखरस्य तत्कृतीनां च परिचयः। - शास्त्रसङ्ग्रहस्य बोधः। - काव्यपुरुषोत्पत्तिविषये ज्ञानम् - शिष्यप्रतिभाप्रकाराणां ज्ञानम्। - व्युत्पत्ति-कवि-पाकानां विषये ज्ञानम्।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> - राजशेखरविरचिता काव्यमीमांसा, सम्पादकः – गङ्गासागर राय, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी - राजशेखरविरचिता काव्यमीमांसा, सम्पादकः – श्री कृष्णमणि त्रिपाठी, चौखम्बा सुरभारती, वाराणसी - राजशेखरविरचिता काव्यमीमांसा, अन्यान्य सम्पादक एवं प्रकाशन
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	5201	Total Credits	04
Subject Type	Major 5201 Minor 5501	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :-कादम्बरी (महाश्वेतावृत्तान्तः)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> - बाणभट्टस्य तत्कृतीनां च परिचयः भविष्यति। - गद्यस्य उद्भवविकासविषये ज्ञानं भविष्यति। - गद्यस्य विशेषताविषये ज्ञानं भविष्यति। - कादम्बरीकथाज्ञानं भविष्यति। - गद्यकाव्यरसास्वादः सम्भविष्यति।
---	---

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, गद्यस्य उद्भवः विकासश्च, गद्यकाव्यस्य लक्षणानि, गद्यस्य विशेषताः च	25	15	1
2	महाश्वेतावर्णनतः पुण्डरीकदशावर्णनं यावत्	25	15	1
3	पुण्डरीकजन्मवृत्तान्ततः महाश्वेतायाः अभिसारवर्णनं यावत्	25	15	1
4	कपिञ्जलद्वारा मित्रोपरतवर्णनतः सन्ध्यावन्दनवर्णनं यावत्	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> - बाणभट्टस्य तत्कृतीनां च परिचयः। - गद्यस्य उद्भवविकासविषये ज्ञानम्। - गद्यस्य विशेषताविषये ज्ञानम्। - कादम्बरीकथाज्ञानम्। - गद्यकाव्यरसास्वादः।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> - महाकविबाणभट्टविरचिता कादम्बरी, सम्पादकः - आचार्य शेषराज शर्मा रेग्मी, चौखम्बा सुरभारती, वाराणसी - महाकविबाणभट्टविरचिता कादम्बरी, प्रकाशन - मोतीलाल बनारसी दास - महाकविबाणभट्टविरचिता कादम्बरी, अन्यान्य सम्पादक एवं प्रकाशक
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेद:-02	Total Hours	60
Subject Code	5102	Total Credits	04
Subject Type	Major -5102 Minor-5402	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- शुक्लयजुर्वेदप्रातिशाख्यम्

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> भारतीयशिक्षणपद्धतौ सांस्कृतिकमहत्त्वप्रदर्शनाय छात्राणाम् आधुनिकवृत्ति-अधिगमनाय प्रतियोगितापरीक्षासु लाभाय एषः पाठ्यक्रमः निर्धारितो वर्तते । भारतीयशिक्षायाः आकाङ्क्षापूर्त्यै एषः पाठ्यक्रमः निर्धारितः अस्ति । अनेन वैदिकमन्त्राणाम् उच्चारणविधिपुरःसरं वैदिकध्वनिविज्ञानस्य ज्ञानमपि भवति । <p>यतो हि प्रातिशाख्यानि वैदिकशिक्षायाः व्याकरणस्वरादीनाञ्च प्रतिपादकग्रन्थाः भवन्ति, येन वैदिकमन्त्राणाम् उच्चारणविधिपुरःसरं वैदिकध्वनिविज्ञानमपि ज्ञातं भवति तद्विद्यते। अत एव शुक्लयजुर्वेदप्रातिशाख्यस्य पाठ्यक्रमे निर्धारणमस्ति । ऋग्वेदीयप्रातिशाख्यस्यान्यत्र निर्धारितत्वात्सामान्यच्छात्राणां कृतेऽस्य प्रातिशाख्यस्य भारतीयधर्मचिन्तन प्रसङ्गे निर्धारणमस्ति पाठ्यग्रन्थे। एतदेवोपर्युक्तं फलम् ।</p>
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	वाजसनेयिप्रातिशाख्यस्य प्रथमाध्यायस्य स्वरसंस्कारयोश्छन्दसि नियमः इत्यारभ्य । (१-५७)	25	15	1
2	स्वराश्रुलुकारवर्जम् वाजसनेयिप्रातिशाख्यस्य प्रथमाध्यायस्य णकारकारावग्रहे इत्यारभ्य प्रथमाध्यायस्य यावत् । (५८-११५)	25	15	1
3	वाजसनेयिप्रातिशाख्यस्य प्रथमाध्यायस्य णकारकारावग्रहे इत्यारभ्य प्रथमाध्यायस्य अन्तिमं सूत्र वृद्धिः (वृद्धं वृद्धिः) यावत् । (१७४-२३१)	25	15	1
4	वाजसनेयिप्रातिशाख्यस्य द्वितीयोऽध्यायः (१-६५)	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> भारतीयशिक्षणपद्धतौ सांस्कृतिकमहत्त्वप्रदर्शनाय छात्राणाम् आधुनिकवृत्ति-अधिगमनाय प्रतियोगितापरीक्षासु लाभाय एषः पाठ्यक्रमः निर्धारितो वर्तते । भारतीयशिक्षायाः आकाङ्क्षापूर्त्यै एषः पाठ्यक्रमः निर्धारितः अस्ति । अनेन वैदिकमन्त्राणाम् उच्चारणविधिपुरःसरं वैदिकध्वनिविज्ञानस्य ज्ञानमपि भवति । <p>यतो हि प्रातिशाख्यानि वैदिकशिक्षायाः व्याकरणस्वरादीनाञ्च प्रतिपादकग्रन्थाः भवन्ति, येन वैदिकमन्त्राणाम् उच्चारणविधिपुरःसरं वैदिकध्वनिविज्ञानमपि ज्ञातं भवति तद्विद्यते। अत एव शुक्लयजुर्वेदप्रातिशाख्यस्य पाठ्यक्रमे निर्धारणमस्ति । ऋग्वेदीयप्रातिशाख्यस्यान्यत्र निर्धारितत्वात्सामान्यच्छात्राणां कृतेऽस्य प्रातिशाख्यस्य भारतीयधर्मचिन्तन प्रसङ्गे निर्धारणमस्ति पाठ्यग्रन्थे। एतदेवोपर्युक्तं फलम् ।</p>
----------------	--

References:	<ol style="list-style-type: none"> शुक्लयजुर्वेद प्रातिशाख्यम्, डॉ.वीरेन्द्र कुमार शर्मा, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, ३८यू.ए. जवाहरनगर, बंगलो रोड, दिल्ली-११०००७ वाजसनेयिप्रातिशाख्यम्, कात्यायनप्रणीतम्, भाष्यद्वयोपेतम्, वि.वेङ्कटरामशर्मा, मद्रासविश्वविद्यालय, सं.१९३४ वाजसनेयिप्रातिशाख्यम्, कात्यायनप्रणीतम्, पीडिएफ, श्रीरामस्वामी शास्त्री ।
-------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेद:-02	Total Hours	60
Subject Code	5202	Total Credits	04
Subject Type	Major 5202 Minor 5502	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- अर्थसंग्रहः

Course Objectives Student will be able to	अर्थसंग्रहः लघुकायः मीमांसाशास्त्रस्य प्रकरणग्रन्थः, येन छात्राः वैदिकयज्ञमीमांसया, तस्यौचित्येन चपरिचिताः भवन्ति, येन भारतीयसांस्कृतिक-उत्सवानां वेदमूलत्वं ज्ञायते तस्मात्त्रिधारितोऽयं ग्रन्थः पाठ्यक्रमे।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	अर्थसंग्रहपुस्तकस्य प्रथमतः उत्पत्तिविधिं यावत् ।	25	15	1
2	अर्थसंग्रहपुस्तकस्य प्रथमतः यागस्य रूपद्वयम् यावत् ।	25	15	1
3	अर्थसंग्रहपुस्तकस्य स्थाननिरूपणं यावत् ।	25	15	1
4	'पाठसोदेश्येन विनियोगः' इत्यतः परिसंख्याया दोषत्रयं यावत् ।	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> अर्थसंग्रहः लघुकायः मीमांसाशास्त्रस्य प्रकरणग्रन्थः, येन छात्राः वैदिकयज्ञमीमांसया, तस्यौचित्येन चपरिचिताः भवन्ति, येन भारतीयसांस्कृतिक-उत्सवानां वेदमूलत्वं ज्ञायते तस्मात्त्रिधारितोऽयं ग्रन्थः पाठ्यक्रमे।
-----------------------	---

References:	<ol style="list-style-type: none"> अर्थसंग्रहः (लौगाक्षिभास्करप्रणीतः) अर्थलोकलोचन टीका, प्रो. वाचस्पति उपाध्यायः, वारणासी, चैखम्बाप्रकाशनम् । अर्थसंग्रहः (लौगाक्षिभास्करप्रणीतः) श्रीकाशीनाथ शास्त्री, निर्णयसागर, मुंबई । अर्थसंग्रहः (लौगाक्षिभास्करप्रणीतः) दीपिका हिन्दीटीका, पं. श्रीशोभितमिश्र, चैखम्बाप्राकाशनम्, वारणासी,
--------------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Puran
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहास:-03	Total Hours	60
Subject Code	5103	Total Credits	04
Subject Type	Major -5103 Minor-5403	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :-श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, चतुर्थः स्कन्धः

Course Objectives
Student will be able to

- भागवतस्य मानवजीवने कः प्रभावः ? तं ज्ञास्यन्ति ।
- विसर्गलीलायाः बोधः भविष्यति ।
- दाम्पत्यजीवने पत्युः आज्ञायाः महत्त्वं ज्ञास्यन्ति ।
- बालभक्तस्य आदर्शपात्रं पठिष्यन्ति ।
- नृपगुणान् तथा आदर्शराज्यसञ्चालनगुणान् ज्ञास्यन्ति ।

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	चतुर्थः स्कन्धः शिव-सतीचरित्रम्, अध्यायाः १ तः ६	25	15	1
2	ध्रुवचरित्रम्, अध्यायाः ९ तः १२	25	15	1
3	पृथुचरित्रम्, अध्यायाः १५ तः १६	25	15	1
4	पृथुचरित्रम्, अध्यायाः १७ तः २०	25	15	1

Course Outcome

- आदर्शदाम्पत्यजीवनविषये शिवसत्योः चरित्रं पठिष्यन्ति ।
- बालभक्तस्य ध्रुवस्य तपश्चर्यां पठिष्यन्ति ।
- पृथुचरित्रेण नृपगुणान् आदर्शराज्यव्यवस्थां च पठिष्यन्ति ।
- मानवतायाः सञ्चारे पुराणानामुपादेयतां पठिष्यन्ति ।

References:

1. अनेकटीकोपेतभागवतम् ।
2. श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम् ।
3. श्रीशुकसंहिता ।

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Puran
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहास:-03	Total Hours	60
Subject Code	5203	Total Credits	04
Subject Type	Major 5203 Minor 5503	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :-महाभारतम्, श्रीमद्भगवद्गीता

Course Objectives

Student will be able to

- विविधानां गीतानां परिचयः ।
- महाभारतस्य भीष्मपर्वणः परिचयः ।
- मानवतायाः महाकाव्यं महाभारतमिति ज्ञास्यन्ति ।
- वेदव्यास-गणेशयोः कथां ज्ञास्यन्ति ।
- युद्धम् अन्तिमोपायः वर्ततेऽति ज्ञास्यन्ति ।

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	महाभारतम्, श्रीमद्भगवद्गीता, अध्यायाः १ तः ५	25	15	1
2	अध्यायाः ६ तः ०९	25	15	1
3	अध्यायाः १० तः १३	25	15	1
4	अध्यायाः १४ तः १८	25	15	1

Course Outcome

- श्रीकृष्णार्जुनयोः संवादं पठित्वा संवादस्य महत्त्वं ज्ञास्यन्ति ।
- कर्मणः स्वजीवने किं महत्त्वं तत् पठिष्यन्ति ।
- भक्तियोगः केन प्रकारेण भवति तत् पठित्वा तस्याचरणम् ।
- ज्ञानयोगस्य सर्वयुगेषु प्राधान्यं वर्तते तत् ज्ञास्यन्ति ।

References:

1. भाण्डारकर ऑरिएण्टल इन्स्टिट्यूट ऑफ पुणे
2. गीताप्रेस गोरखपुर

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	5104	Total Credits	04
Subject Type	Major -5104 Minor-5404	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :-वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी

Course Objectives
Student will be able to

1. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
2. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
3. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः भावेऽर्थे कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
4. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपङ्क्तीनां (फक्कीनाम्) अर्थज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
5. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणप्रयोगे समर्थाः भविष्यन्ति।
6. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
7. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणेषु समन्वयज्ञाने प्रत्युदाहरणेषु असमन्वयज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	उत्तरकृदन्तप्रकरणम् - 3233तः 3260 पर्यन्तम्।	25	15	1
2	उत्तरकृदन्तप्रकरणम्- 3261तः 3290 पर्यन्तम्।	25	15	1
3	उत्तरकृदन्तप्रकरणम् - 3291तः 3318 पर्यन्तम्।	25	15	1
4	उत्तरकृदन्तप्रकरणम् - 3319तः 3342 पर्यन्तम्।	25	15	1

Course Outcome

1. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञानम्।
2. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञानम्।
3. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः भावेऽर्थे कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञानम्।
4. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपङ्क्तीनां (फक्कीनाम्) ज्ञानम्।
5. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणज्ञानम्।
6. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च प्रत्युदाहरणज्ञानम्।
7. उत्तरकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्च उदाहरणेषु समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणेषु असमन्वयज्ञानम्।

References:

1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्भिरधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली।
2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।
3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी।
4. लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री
5. कृत्प्रत्ययविमर्शः- प्रो. गोपबन्धु मिश्र
प्राप्तिस्थानम्- संस्कृतप्रचारपरिषद्, मारुतिमन्दिरम्, प्रकाशपुरी आरा (बिहार)-802301
अन्य प्राप्तिस्थान- चौखम्भा विद्याभवन, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2420404
चौखम्भा ओरियन्टलिया, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2333476, 2334356

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	5204	Total Credits	04
Subject Type	Major 5204 Minor 5504	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी

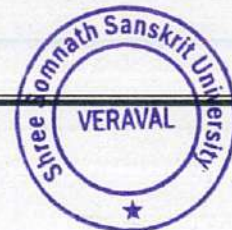
Course Objectives Student will be able to	<ol style="list-style-type: none"> 1. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 2. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 3. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 4. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 5. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च अप्रवृत्तेर्ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 6. लकाराणाम् अर्थविशेषज्ञानप्राप्तौ समर्थाः भविष्यन्ति।
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	कण्ड्वादिप्रकरणं, प्रत्ययमालाप्रकरणम् आत्मनेपदप्रकरणञ्च - 2678 तः 2715 पर्यन्तम्।	25	15	1
2	आत्मनेपदप्रकरणं परस्मैपदप्रकरणञ्च - 2716 तः 2755 पर्यन्तम्।	25	15	1
3	भावकर्मतिङ्प्रकरणं, कर्मकर्तृतिङ्प्रकरणं लकारार्थप्रकरणञ्च- 2756 तः 2790 पर्यन्तम्।	25	15	1
4	लकारार्थप्रकरणम् - 2791 तः 2828 पर्यन्तम्।	25	15	1

Course Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम्। 2. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानम्। 3. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानम्। 4. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानम्। 5. कण्ड्वादिप्रकरणस्य 2678 तः लकारार्थप्रकरणस्य 2828 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च अप्रवृत्तेर्ज्ञानम्। 6. लकाराणाम् अर्थविशेषज्ञानम्।
-----------------------	--

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्विरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। 2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिन्दी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी। 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पाण्डेय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी। 4. लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Falit Jyotish -05	Total Hours	60
Subject Code	5105	Total Credits	04
Subject Type	Major -5105 Minor-5405	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- भावप्रकाशः

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • ग्रहभावफलज्ञानार्थम्। • प्रश्नशास्त्रज्ञानार्थम्।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः भावफलकथनध्यायपर्यन्तम्	25	15	1
2	तन्वादिभावविचाराध्यायतः तन्वादिद्वादशभावविचाराध्यायपर्यन्तम्	25	15	1
3	योगाध्यायतः दशाफलाध्यायपर्यन्तम्	25	15	1
4	अन्तर्दशाफलाध्यायतः समाप्तिपर्यन्तम्	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • द्वादशभावेषु ग्रहाणां शुभाशुभफलज्ञानं भवति। • नष्टवस्तूनां ज्ञानं क्रियते। • गमनागमनप्रश्नविचारः क्रियते।
-----------------------	---

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. भावप्रकाशः, डॉ. सत्येन्द्र मिश्र, चौखम्भा सुरभारती, वाराणसी 2. भावप्रकाशः, पं. पुष्पलाल झा, चौखम्भा संस्कृत सीरीज, वाराणसी
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Falit Jyotish -05	Total Hours	60
Subject Code	5205	Total Credits	04
Subject Type	Major 5205 Minor 5505	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- सचित्रसामुद्रिकरहस्यम्, केरलप्रश्नसंग्रहः

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> सामुद्रिकशास्त्रस्य ज्ञानार्थम्। केरलप्रश्नशास्त्रस्य ज्ञानार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	सचित्रसामुद्रिकरहस्यम् (पूर्वार्द्धः)	25	15	1
2	सचित्रसामुद्रिकरहस्यम् (उत्तरार्द्धः)	25	15	1
3	केरलप्रश्नसंग्रहः (पूर्वार्द्धः)	25	15	1
4	केरलप्रश्नसंग्रहः (उत्तरार्द्धः)	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> संक्षेपेण सामुद्रिकशास्त्रस्य ज्ञानं कर्तुं शक्यते। केरलप्रश्नशास्त्रस्य ज्ञानं कर्तुं शक्यते। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> सचित्रसामुद्रिकरहस्यम्, पं. कालिका प्रसाद, ज्योतिष प्रकाशन चौक, वाराणसी केरलप्रश्नसंग्रहः, आचार्य गुरुप्रसाद गौड, चौखम्भा प्रकाशन, वाराणसी केरलप्रश्नसंग्रहः, सियाराम शास्त्री, भारतीय विद्या संस्थान, वाराणसी 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वास्तुशास्त्रम् - 06	Total Hours	60
Subject Code	5106	Total Credits	04
Subject Type	Major -5106 Minor-5406	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- वास्तुमञ्जरी (नियतांशः)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः भूमिदोषज्ञानं, गृहायुर्ज्ञानं, परहस्तगतयोगस्य ज्ञानं, अन्यान्यव्याजयोगानां ज्ञानं च प्राप्स्यति । गृहस्वामिराशिवशाद् द्वारादिज्ञानं, वास्तुचक्रे देवानां न्यासक्रमज्ञानं, वास्तुपूजनज्ञानं, च प्राप्स्यन्ति । दिक्साधनज्ञानं, कीलकरोपणं, मापनविधिः, क्षेत्रव्यवहारः, दुर्गादिलक्षणं, विविधपुराणां नामानि, पुरसंरचनाक्रमः, जलाशय-सरोवर-वापी-कूपादीनां विषयाणां ज्ञानं प्राप्स्यति । उद्यानसंरचना, अलिन्दप्रमाणं, प्रवेशमार्गः, भूगर्भलक्षणं, दीपस्थापनं, द्वारमुखं, जगतीप्रमाणम् इत्यादीनां ज्ञानं प्राप्स्यति ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः प्रथमस्तबके चापफलानयनपर्यन्तम्	25	15	1
2	प्रथमस्तबके दुर्गादिलक्षणतः भूगर्भलक्षणपर्यन्तम्	25	15	1
3	प्रथमस्तबके दीपस्थानतः प्रथमस्तबकान्तं यावत्	25	15	1
4	द्वितीयस्तबके प्रसादोत्पत्तिकथनतः जगतीप्रमाणपर्यन्तम्	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः भूमिदोषज्ञानं, गृहायुर्ज्ञानं, परहस्तगतयोगस्य ज्ञानं, अन्यान्यव्याजयोगानां ज्ञानं च प्राप्स्यति । गृहस्वामिराशिवशाद् द्वारादिज्ञानं, वास्तुचक्रे देवानां न्यासक्रमज्ञानं, वास्तुपूजनज्ञानं, च प्राप्स्यन्ति । दिक्साधनज्ञानं, कीलकरोपणं, मापनविधिः, क्षेत्रव्यवहारः, दुर्गादिलक्षणं, विविधपुराणां नामानि, पुरसंरचनाक्रमः, जलाशय-सरोवर-वापी-कूपादीनां विषयाणां ज्ञानं प्राप्स्यति । उद्यानसंरचना, अलिन्दप्रमाणं, प्रवेशमार्गः, भूगर्भलक्षणं, दीपस्थापनं, द्वारमुखं, जगतीप्रमाणम् इत्यादीनां ज्ञानं प्राप्स्यति ।
-----------------------	---

References:	1. वास्तुमञ्जरी, सूत्रधारनाथाः, संपा. श्रीकृष्ण जुगनू, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसी
--------------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वास्तुशास्त्रम् – 06	Total Hours	60
Subject Code	5206	Total Credits	04
Subject Type	Major 5206 Minor 5506	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- वास्तुसौख्यम्, फलितविकासः

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः विश्वकर्ममते दिग्लक्षणज्ञानं, शकुनज्ञानं, शल्यफलज्ञानं च प्राप्स्यति । वर्णानुक्रमेण वासदिशाज्ञानं, मुख्यद्वारनिर्णयः, मध्यद्वारस्थाननिर्णयः, एकभित्तिसम्बद्धदृहद्वयनिषेधज्ञानं, पूर्वादिदिक्षु द्वारफलं, द्वारवेधे विशेषफलज्ञानं च प्राप्स्यति । गृहारम्भे शुभयोगाः, अग्निभययोगः, यक्षादिभययोगः इत्यादीनां ज्ञानं प्राप्स्यति । दशाविचारज्ञानं, दशवर्गज्ञानं, मेलापकव्यवस्था इत्यादीनां सविस्तरं ज्ञानं प्राप्स्यति ।
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	वास्तुसौख्यम् - अष्टमभागतः नवमभागे द्वारवेधफलपर्यन्तम्	25	15	1
2	वास्तुसौख्यम् - नवमभागे द्वारवेधविशेषफलतः समाप्तिपर्यन्तम्	25	15	1
3	फलितविकासः - प्रथमखण्डः	25	15	1
4	फलितविकासः - द्वितीयखण्डः	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> अस्य प्रश्नपत्रस्य अध्ययनेन छात्रः विश्वकर्ममते दिग्लक्षणज्ञानं, शकुनज्ञानं, शल्यफलज्ञानं च प्राप्स्यति । वर्णानुक्रमेण वासदिशाज्ञानं, मुख्यद्वारनिर्णयः, मध्यद्वारस्थाननिर्णयः, एकभित्तिसम्बद्धदृहद्वयनिषेधज्ञानं, पूर्वादिदिक्षु द्वारफलं, द्वारवेधे विशेषफलज्ञानं च प्राप्स्यति । गृहारम्भे शुभयोगाः, अग्निभययोगः, यक्षादिभययोगः इत्यादीनां ज्ञानं प्राप्स्यति । दशाविचारज्ञानं, दशवर्गज्ञानं, मेलापकव्यवस्था इत्यादीनां सविस्तरं ज्ञानं प्राप्स्यति ।
References:	<p>1 वास्तुसौख्यम्, श्री टोडरमल्लः, संपा.- आचार्यः श्रीकमलाकान्तः शुक्लः, सम्पूर्णानन्द-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, वाराणसी</p> <p>2 फलितविकासः, रानयत्न ओझा, संपा.- रामचन्द्रपाठकः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी</p>

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पौरोहित्यम् - 07	Total Hours	60
Subject Code	5107	Total Credits	04
Subject Type	Major -5107 Minor-5407	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- याज्ञिकन्यायमाला

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • यज्ञस्वरूप-प्रकारपूर्वकं विविधयज्ञीयसिद्धान्तबोधः। • श्रौत-स्मार्तादियज्ञभेदावबोधः। • यज्ञीयनियमानां तत्त्वानां च विकल्पसहितं बोधः। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	याज्ञिकन्यायमाला, प्रथमोऽध्यायः (वेदपेटिका)	25	15	1
2	स्मृत्याचारस्य - अर्धपेटिका यावत् (द्वितीयोऽध्यायः)	25	15	1
3	द्वितीयोऽध्यायः स्मृत्याचारस्य - अर्धपेटिकातः पूर्णपेटिका यावत् (द्वितीयोऽध्यायः पूर्णः)	25	15	1
4	तृतीयोऽध्यायः (पाकयज्ञपेटिका)	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • यज्ञस्वरूप-प्रकारपूर्वकं विविधयज्ञीयसिद्धान्तबोधः। • श्रौत-स्मार्तादियज्ञभेदावबोधः। • यज्ञीयनियमानां तत्त्वानां च विकल्पसहितं बोधः। 			
References:	याज्ञिकन्यायमाला			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पौरोहित्यम् - 07	Total Hours	60
Subject Code	5207	Total Credits	04
Subject Type	Major 5207 Minor 5507	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- दुर्गासप्तशती (नियतांशः)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • मार्कण्डेयपुराणपरिचयपूर्वकं चण्डमुण्ड-शुम्भनिशुम्भरक्तबीजादिराक्षसशक्तिविनाशक-शक्त्युत्थानद्वारा रूप-यशो-जयादिप्रार्थना। • देवीसाक्षात्कारपूर्वकं वरप्रदानादिमाहात्म्यवर्णनबोधः। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	दुर्गासप्तशती, ६ तः ७ अध्यायौ	25	15	1
2	दुर्गासप्तशती, ८ एवं ९ अध्यायौ	25	15	1
3	दुर्गासप्तशती, १० तः ११ अध्यायौ	25	15	1
4	दुर्गासप्तशती, १२ तः १३ अध्यायौ	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • मार्कण्डेयपुराणपरिचयपूर्वकं चण्डमुण्ड-शुम्भनिशुम्भरक्तबीजादिराक्षसशक्तिविनाशक-शक्त्युत्थानद्वारारूप-यशो-जयादिप्रार्थना। • देवीसाक्षात्कारपूर्वकं वरप्रदानादिमाहात्म्यवर्णनबोधः। 			
References:	दुर्गासप्तशती - गीताप्रेस गोरखपुर नी भाषाटीका सहित ग्रन्थ			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Puran
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	धर्मशास्त्रम् - 08	Total Hours	60
Subject Code	5108	Total Credits	04
Subject Type	Major -5108 Minor-5408	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :-याज्ञवल्क्यस्मृतिः, व्यवहाराध्यायः (नियतानि द्वादशप्रकरणानि)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> साधारणव्यवहारे ऋण-उपनिधिसाक्षीलेख्यदीव्यदायादिविषयबोधसम्पादनम् । साधारणव्यवहारबोधमाध्यमेन सामयिकव्यवहारज्ञानसम्पादनम् । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	साधारणव्यवहारमातृकाप्रकरणादारभ्य ऋणादानप्रकरणान्तं यावत्	25	15	1
2	उपनिधिप्रकरणादारभ्य दिव्यप्रकरणान्तं यावत्	25	15	1
3	दायविभागप्रकरणादारभ्य प्रकरणान्तं यावत् - सम्पूर्ण दायविभागप्रकरणम्	25	15	1
4	सीमाविवादप्रकरणादारभ्य दत्ताप्रदानिकप्रकरणान्तं यावत्	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> साधारणव्यवहारे ऋण-उपनिधिसाक्षीलेख्यदीव्यदायादिविषयबोधसम्पादनम् । साधारणव्यवहारबोधमाध्यमेन सामयिकव्यवहारज्ञानसम्पादनम् । 			
References:	1. याज्ञवल्क्यस्मृतिः, हिन्दी व्याख्या- डॉ. रत्नासागर राय, चोखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, दिल्ली			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Puran
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	धर्मशास्त्रम् - 08	Total Hours	60
Subject Code	5208	Total Credits	04
Subject Type	Major 5208 Minor 5508	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- विदुरनीतिः, १ तः ३ अध्यायाः

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> विदुरधृतराष्ट्रमाध्यमेन पण्डितमूर्खलक्षणमाध्यमेन राजधर्मज्ञानसम्पादनम् । कृत्याकृत्यविवेकमाध्यमेन सामान्यनीतिज्ञानसम्पादनम् । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	विदुरनीतिः, प्रथमोऽध्यायः १ तः ६४ श्लोकाः	25	15	1
2	प्रथमोऽध्यायः ६५ तः १२८ श्लोकाः	25	15	1
3	द्वितीयोऽध्यायः सम्पूर्णः	25	15	1
4	तृतीयोऽध्यायः सम्पूर्णः	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> विदुरधृतराष्ट्रमाध्यमेन पण्डितमूर्खलक्षणमाध्यमेन राजधर्मज्ञानसम्पादनम् । कृत्याकृत्यविवेकमाध्यमेन सामान्यनीतिज्ञानसम्पादनम् । 			
References:	1. विदुरनीतिः, डॉ. गुजेश्वर चौधरी, चोखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री (B.A.4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Sarvadarshan - 09	Total Hours	60
Subject Code	5109	Total Credits	04
Subject Type	Major -5109 Minor-5409	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- वेदान्तपरिभाषा (प्रत्यक्षपरिच्छेदादारभ्य आगमपरिच्छेदपर्यन्ता)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> • वेदान्तदर्शनसम्मतानां प्रमाणानां ज्ञानार्थम्। • अद्वैतवेदान्तसम्मतप्रमाणनिरूपणेन तच्छैल्याः अभिज्ञानार्थम्। • वेदान्तदर्शनस्य पारिभाषिकपदानां परिचयार्थम्। • वेदान्तदर्शनानुसारं शाब्दबोधस्य प्रक्रियायाः ज्ञानार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ज्ञानगतप्रत्यक्षत्वनिरूपणं यावत्	25	15	1
2	विषयगतप्रत्यक्षत्वनिरूपणात् प्रत्यक्षपरिच्छेदान्तः भागः	25	15	1
3	अनुमानपरिच्छेदः	25	15	1
4	उपमानागमपरिच्छेदौ	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • वेदान्तदर्शनानुसारं प्रमाणानां निरूपणम्, प्रमाणनिरूपणस्य शैल्याः च ज्ञानं भवति। • अन्तःकरणवृत्तिविचारः, साक्षिनिरूपणम्, अनुमानप्रमाणम्, तत्प्रतिपादनशैल्याः च ज्ञानं भवति। • वेदान्तदर्शनानुसारं शाब्दबोधस्य प्रक्रिया, वेदस्य अपौरुषेयत्वम् इत्यादिसिद्धान्तानां ज्ञानं जायते। 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ वेदान्तपरिभाषा (शिखामणिमणिप्रभाटीकासहिता), केन्द्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नवदेहली ➤ वेदान्तपरिभाषा, सम्पादक - डॉ. जानकीशरण आचार्य, श्रीसोमनाथ संस्कृत विश्वविद्यालय, वेरावल ➤ वेदान्तपरिभाषा, व्याख्याकार - गजाननशास्त्री मुसलगांवकर, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी ➤ वेदान्तपरिभाषा, व्याख्याकार - केशवलाल वि. शास्त्री, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, वाराणसी 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Sarvadarshan – 09	Total Hours	60
Subject Code	5209	Total Credits	04
Subject Type	Major 5209 Minor 5509	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- ईश-केनोपनिषदौ (शाङ्करभाष्ययुते- केनोपनिषदि पदभाष्यम्)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> उपनिषत्साहित्यस्य परिचयार्थम्। ईशोपनिषदः मन्त्राणां भाष्याध्ययनेन सह बोधार्थम्। केनोपनिषदः मन्त्राणां भाष्याध्ययनेन सह बोधार्थम्।
-------------------	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ईशावास्योपनिषत्	25	15	1
2	केनोपनिषदिप्रथमः खण्डः	25	15	1
3	केनोपनिषदि द्वितीयः खण्डः	25	15	1
4	केनोपनिषदि ३-४ खण्डौ	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> उपनिषत्साहित्यस्य परिचयो भवति। ईशोपनिषदः मन्त्राणां भाष्यस्यच ज्ञानं भवति। केनोपनिषदः मन्त्राणां भाष्यस्यच ज्ञानं भवति।
References:	<ul style="list-style-type: none"> ईशादि नौउपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहित), गीताप्रेस, गोरखपुर उपनिषद्भाष्य, सम्पादक - एस. सुब्रह्मण्यशास्त्री, दक्षिणामूर्ति मठ प्रकाशन, वाराणसी केनोपनिषत् (शाङ्करभाष्येण सहिता), व्याख्याकार - शिवप्रसादद्विवेदी, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Navya Nyaya -10	Total Hours	60
Subject Code	5110	Total Credits	04
Subject Type	Major -5110 Minor-5410	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- सिद्धान्तलक्षणम् (गादाधरी)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> • सिद्धान्तलक्षणस्य ज्ञानाय। • गादाधरीमनुश्रुत्य सिद्धान्तलक्षणस्य अध्ययनम्। • शिष्यबुद्धिवैशद्यार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	आदितः "दण्ड्यादौ साध्ये" इत्यादिदीधितिपर्यन्तो भागः	25	15	1
2	"इत्थं च इदं द्रव्यमिति दीधितिमारभ्य "द्रव्ये संयोगसामान्याभावे मानाभावादि"ति दीधित्यन्तो भागः	25	15	1
3	"न च यो यदीय यावदि"ति दीधितिमारभ्य "यावद्विशेषाभाववत्त्वस्योपाधित्वाच्चे"ति दीधितिपर्यन्तो भागः	25	15	1
4	"एतेनाऽयमिति दीधितिमारभ्य "तथा च तत्तत्साध्यकाव्याप्तिवारणाय तदुपादानमिति दीधितिपर्यन्तो भागः	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • मण्युक्त-सिद्धान्तलक्षणस्य दलसार्थक्यसहितं दीधित्युक्त-सिद्धान्तलक्षणस्यापि स्पष्टं ज्ञानम्। • पूर्वपक्षव्याप्त्या दर्शितदोषनिवारणं सर्वत्र सिद्धान्तलक्षणसमन्वयज्ञानम्। 			
References:	१. सिद्धान्तलक्षणम्, श्रीमद्भङ्गेशोपाध्यायविरचितम्, राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः।			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Navya Nyaya -10	Total Hours	60
Subject Code	5210	Total Credits	04
Subject Type	Major 5210 Minor 5510	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- पक्षता (गादाधरी)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> • अनुमाननिरूपणे पक्षतायाः प्रयोजनज्ञानाय। • गादाधरीमनुश्रुत्य पक्षतायाः अध्ययनम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	आरम्भतः समुच्चयस्य पक्षतात्वनिरासपर्यन्तो भागः	25	15	1
2	साध्यसन्देहस्यानुमितिहेतुत्वनिरासादारभ्य साधकबाधकमानाभावस्य पक्षतात्वनिरासपर्यन्तो भागः	25	15	1
3	साधकमानाभावमात्रस्य पक्षतात्वनिरासादारभ्य सहकृतान्तविशेषणसार्थक्यपर्यन्तो भागः	25	15	1
4	सिपाधयिषापदार्थनिरूपणादारभ्य "तल्लिङ्गकानुमितौ....प्रतिबन्धकत्वमिति दीधित्यन्तो भागः	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • मणिसहित-दीधितिपक्षतयोः ज्ञानम्। • गादाधरस्य प्रतिपादनपद्धतेः परिचयः। • पक्षतायाः अनुमितिं प्रति कारणत्वज्ञानम्। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> १. पक्षता, श्री गङ्गेशोपाध्यायकृता, दीधिति-गादाधरीसहिता, राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नवदेहली। २. पक्षता, श्री गङ्गेशोपाध्यायकृता, दीधिति-गादाधरी-दीधितिप्रकाशिकया-डॉ एन् एस् रामानुजताताचार्यकृतया दीधितिप्रकाशिकाव्याख्यया बालबोधिण्या च सहिता, राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः, १९८८। 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedanta (S) -11	Total Hours	60
Subject Code	5111	Total Credits	04
Subject Type	Major -5111 Minor-5411	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- भद्रेशदासस्वामिविरचितछान्दोग्योपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्,

१-५ अध्यायाः

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> छान्दोग्योपनिषदक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञायेत। भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयेत्। टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लभ्येत। दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भवेत्। भगवतः सर्वकर्तृत्वम्, तत्सर्वज्ञत्वं, तत्सर्वनियामकत्वमित्यादिज्ञानवैभवेन जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लभ्येत। 			
	COURSE CONTENT/SYLLABUS			
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	शान्तिपाठः, १/१,४,६,७,८,९,१०,११खण्डः	25	15	1
2	द्वितीयेऽध्याये त्रयोविंशतितमखण्डः, तृतीयेऽध्याये चतुर्दशखण्डपर्यन्तम्	25	15	1
3	चतुर्थोऽध्यायः	25	15	1
4	पञ्चमोऽध्यायः	25	15	1
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> छान्दोग्योपनिषदक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञास्यते। भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयिष्यते। टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लप्स्यते। दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भविष्यति। भगवतः सर्वकर्तृत्वम्, तत्सर्वज्ञत्वं, तत्सर्वनियामकत्वमित्यादिज्ञानवैभवेन जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लप्स्यते। 			
Reference:	1. भद्रेशदासस्वामिविरचितछान्दोग्योपनिषत्स्वामिनारायणभाष्यम्, अक्षरपीठ, अहमदाबाद			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedantaa (S)-11	Total Hours	60
Subject Code	5211	Total Credits	04
Subject Type	Major 5211 Minor 5511	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- भद्रेशदासस्वामिविरचित-गीतास्वामिनारायणभाष्यम्, १३-१८ अध्यायाः

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> श्रीमद्भगवद्गीतायामक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञायेत। भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयेत्। टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लभ्येत। दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भवेत्। जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लभ्येत। 			
	COURSECONTENT/SYLLABUS			
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	त्रयोदशचतुर्दशौ अध्यायौ	25	15	1
2	पञ्चदशषोडशौ अध्यायौ	25	15	1
3	सप्तदशोऽध्यायः, अष्टादशाध्याये चत्वारिंशत्तमश्लोकपर्यन्तम्	25	15	1
4	अष्टादशाध्याये एकचत्वारिंशत्तमश्लोकतः अध्यायसमाप्तिपर्यन्तम्	25	15	1
Course Outcomes	<ul style="list-style-type: none"> श्रीमद्भगवद्गीतायामक्षरपुरुषोत्तमदर्शनं समाहितमिति शास्त्रीयदृष्ट्या ज्ञास्यते। भाष्यस्याध्ययनेन तर्कशुद्धिः, व्याकरणवृद्धिः, साहित्यसमृद्धिरित्यादिकं विवर्धयिष्यते। टीकाभाष्यादिग्रन्थानां लेखने प्रेरणा लप्स्यते। दार्शनिकसिद्धान्तानामध्ययनेन जीवनमुन्नतं भविष्यति। जीवनस्य विभिन्नपरिस्थितौ स्थैर्यानन्दप्राप्तिमार्गो लप्स्यते। 			
Reference:	1. भद्रेशदासस्वामिविरचितगीतास्वामिनारायणभाष्यम्, अक्षरपीठ, अहमदाबाद			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedanta (J)-12	Total Hours	60
Subject Code	5112	Total Credits	04
Subject Type	Major -5112 Minor-5412	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- मुण्डमाण्डूक्योपनिषद् (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यसहिते)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ❖ पराऽपराविद्ययोः स्वरूपावबोधः । ❖ अक्षरशब्दवाच्यपरमात्मनः ऐश्वर्यावगमः । ❖ ओंकारशब्दवाच्यस्य भगवतः उपासनावबोधः । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	मुण्डकोपनिषत् - प्रथमः मुण्डकः	25	15	1
2	मुण्डकोपनिषत् - द्वितीयः मुण्डकः	25	15	1
3	मुण्डकोपनिषत् - तृतीयः मुण्डकः	25	15	1
4	माण्डूक्योपनिषत्	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> ● ग्रन्थस्यास्य अध्ययनेन पराऽपराविद्ययोः स्वरूपं यथार्थतया अधिगम्यते । ● अक्षरशब्दवाच्यस्य परमात्मनः ऐश्वर्यं यथावत् अवगन्तुं शक्यते । ● प्रणवस्वरूपिणः परमपुरुषस्य उपासनं याथातथ्येन अवगम्यते । 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ● मुण्डकोपनिषत्, माण्डूक्योपनिषद् (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्योपेता) <p>प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणगुरुकुलम्, नवागाम-नवसारी प्रथमसंस्करणम् -2022</p>			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Swaminarayan Vedanta (J)-12	Total Hours	60
Subject Code	5212	Total Credits	04
Subject Type	Major 5212 Minor 5512	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- श्रीमद्भगवद्गीता - १३ तः १८ अध्यायाः (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यसहिता)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ● क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोः स्वरूपयाथात्म्यावबोधः । ● प्रकृतेः त्रयाणां गुणानां स्वरूपावगमः । ● भगवतः पुरुषोत्तमस्य स्वरूपबोधः । ● आसुरीसम्पद्युक्तानां जनानां लक्षणानां स्पष्टा प्रतिपत्तिः । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	१३ अध्यायः	25	15	1
2	१४, १५ अध्यायद्वयम्	25	15	1
3	१६, १७ अध्यायद्वयम्	25	15	1
4	१८ अध्यायः	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> ● अस्य ग्रन्थस्याध्ययनेन क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोः यथार्थस्वरूपं स्पष्टतया ज्ञातुं शक्यते । ● सत्त्वरजस्तमसामिति त्रयाणां गुणानां स्वरूपम्, पुरुषोत्तमस्य परमात्मनः स्वरूपञ्च अधिगम्यते । ● आसुरीसम्पद्युक्तानां जनानां लक्षणानि, मोक्षसंन्यासयोगश्च सरलतया अवगन्तुं शक्यते । 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ● श्रीमद्भगवद्गीता (गोपालानन्दमुनिविरचितभाष्यसहिता) प्रकाशकः - श्रीस्वामिनारायणमन्दिरम् - कुण्डलधाम, वटपत्तनञ्च, प्रथमसंस्करणम् -2013 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Ramanuj Vedanta-13	Total Hours	60
Subject Code	5113	Total Credits	04
Subject Type	Major -5113 Minor-5413	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :-श्रीमद्भगवद्गीता 7-9 अध्यायाः (रामानुजभाष्यसहिता)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> उपास्यभूतपरमपुरुषस्वरूपयाथात्म्यम्, प्रकृत्या तत्तिरोधानं तन्निवृत्तये भगवत्प्राप्तिः उपासकविधाभेदो ज्ञानिनः श्रेष्ठ्यं भवेत्। ज्ञातव्योपादेयभेदनिरूपणं भवेत्। उपास्यस्य परमपुरुषस्य माहात्म्यम्, ज्ञानिनां विशेषं विशोध्य भक्तिरूपस्य उपासनस्य स्वरूपं भवेत्। संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	सप्तमाध्यायः (रामानुजभाष्यसहिता)	25	15	1
2	अष्टमाध्यायः (रामानुजभाष्यसहिता)	25	15	1
3	नवमाध्यायः 15 श्लोकपर्यन्तम् (रामानुजभाष्यसहिता)	25	15	1
4	नवमाध्यायः 16 तः आन्तम् (रामानुजभाष्यसहिता)	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> उपास्यभूतपरमपुरुषस्वरूपयाथात्म्यम्, प्रकृत्या तत्तिरोधानं तन्निवृत्तये भगवत्प्राप्तिः उपासकविधाभेदो ज्ञानिनः श्रेष्ठ्यं भविष्यति। ज्ञातव्योपादेयभेदनिरूपणं भविष्यति। उपास्यस्य परमपुरुषस्य माहात्म्यम्, ज्ञानिनां विशेषं विशोध्य भक्तिरूपस्य उपासनस्य स्वरूपं भविष्यति। 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> Research Academy Of Sanskrit , Melkote Gitapress, Gorakhpur 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	Ramanuj Vedanta-13	Total Hours	60
Subject Code	5213	Total Credits	04
Subject Type	Major 5213 Minor 5513	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- श्रीभाष्यम् (मङ्गलाचरणतः समन्वयाधिकरणपर्यन्तो भागः)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> • ब्रह्मसूत्रपरिचयः भवेत्। • चतुस्सूत्रार्थविवरणं भवेत्। • महासिद्धान्तेन विशिष्टाद्वैतस्य दृढीकरणम् भवेत्। • सप्तविधानुपपत्त्या पूर्वपक्षस्य सङ्क्षोभः भवेत्। • संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम् । 			
	COURSE CONTENT/SYLLABUS			
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	मङ्गलाचरणतः लघुसिद्धान्तपर्यन्तो भागः	25	15	1
2	लघुसिद्धान्ततः महापूर्वपक्षपर्यन्तो भागः	25	15	1
3	महासिद्धान्ततः जिज्ञासाधिकरणपर्यन्तो भागः	25	15	1
4	जन्माद्यधिकरणतः समन्वयाधिकरणपर्यन्तो भागः	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • ब्रह्मसूत्रपरिचयः भविष्यति। • चतुस्सूत्रार्थविवरणं भविष्यति। • महासिद्धान्तेन विशिष्टाद्वैतस्य दृढीकरणं भविष्यति। • सप्तविधानुपपत्त्या पूर्वपक्षस्य सङ्क्षोभः भविष्यति। 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> • Research Academy Of Sanskrit, Melkote 			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री (B.A.4 Year) पाठ्यक्रम
Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	अद्वैतवेदान्त:-14	Total Hours	60
Subject Code	5114	Total Credits	04
Subject Type	Major -5114 Minor-5414	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- वेदान्तपरिभाषा (आगमपरिच्छेदान्ता)

Course Objectives	<p>वेदान्तदर्शनसम्मतानां प्रमाणानां ज्ञानार्थम्। अद्वैतवेदान्तसम्मतप्रमाणनिरूपणेन तच्छैल्याः अभिज्ञानार्थम्। वेदान्तदर्शनस्य पारिभाषिकपदानां परिचयार्थम्। वेदान्तदर्शनानुसारं शाब्दबोधस्य प्रक्रियायाः ज्ञानार्थम्।</p>
-------------------	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रत्यक्षपरिच्छेदः विषयप्रत्यक्षनिरूपणपर्यन्तम्	25	15	1
2	ज्ञानगतप्रत्यक्षनिरूपणात् प्रत्यक्षपरिच्छेदपर्यन्तो भागः	25	15	1
3	अनुमानपरिच्छेदः	25	15	1
4	उपमान-आगमपरिच्छेदौ	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> वेदान्तदर्शनानुसारं प्रमाणानां निरूपणम्, प्रमाणनिरूपणस्य शैल्याः च ज्ञानं भवति। अन्तःकरणवृत्तिविचारः, साक्षिनिरूपणम्, अनुमानप्रमाणम्, तत्प्रतिपादन शैल्याः च ज्ञानं भवति। वेदान्तदर्शनानुसारं शाब्दबोधस्य प्रक्रिया, वेदस्य अपौरुषेयत्वम् इत्यादिसिद्धान्तानां ज्ञानं जायते।
References:	<ul style="list-style-type: none"> वेदान्तपरिभाषा (शिखामणिमणिप्रभाटीकासहिता), केंद्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय, नवदेहली वेदान्तपरिभाषा, सम्पादक - डॉ. जानकीशरणआचार्य, श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालय, वेरावल वेदान्तपरिभाषा, व्याख्याकार - गजाननशास्त्री मुसलगांवकर, चौखम्बाविद्याभवन, वाराणसी वेदान्तपरिभाषा, व्याख्याकार - केशवलाल वि. शास्त्री, चौखम्बासंस्कृतप्रतिष्ठान, वाराणसी

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	अद्वैतवेदान्तः -14	Total Hours	60
Subject Code	5214	Total Credits	04
Subject Type	Major 5214 Minor 5514	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- छान्दोग्योपनिषत् षष्ठोऽध्यायः (शाङ्करभाष्यसहिता)

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> ❖ जगदुत्पत्तिविषयकसिद्धान्तस्य ज्ञानं भवेत् । ❖ षोडशकलपुरुषस्य स्वरूप ज्ञानं भवेत् । ❖ तत्त्वमसि इति महावाक्यस्य विशद्विचनं स्यात् ।
-------------------	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	छान्दोग्योपनिषदि षष्ठाध्याये: १ तः ३ खण्डाः	25	15	1
2	छान्दोग्योपनिषदि षष्ठाध्याये: ४ तः ९ खण्डाः	25	15	1
3	छान्दोग्योपनिषदि षष्ठाध्याये: १० तः १३ खण्डाः	25	15	1
4	छान्दोग्योपनिषदि षष्ठाध्याये: १४ तः १६ खण्डाः	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> ❖ सृष्टेः उत्पत्तिविषयकस्य औपनिषत्सिद्धान्तस्य ज्ञानं भवेत् । ❖ सभाष्यम् उपनिषदां परिचयो भविष्यति ।
----------------	--

References:	1. उपनिषद्भाष्यम् (शाङ्करभाष्यसमन्वितम्), दक्षिणामूर्ति- मठप्रकाशन, वाराणसी
-------------	---

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री (B.A. 4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पूर्वमीमांसा -15	Total Hours	60
Subject Code	5115	Total Credits	04
Subject Type	Major -5115 Minor-5415	Paper No	01 & 04

Name of the Text Book :- शाबरभाष्यम्

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रार्थवादयोः विशदज्ञानार्थम्। • स्मृत्याचारयोः धर्मप्रामाण्यज्ञानार्थम्। • नामधेय-सामर्थ्ययोः धर्मप्रामाण्यज्ञानार्थम्। 			
COURSE CONTENT				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादादारम्भ श्रुतिविरोधे स्मृतेः अप्रामाण्याधिकरणपर्यन्तम्	25	15	1
2	शिष्टाकोपाधिकरणात् तृतीयपादसमाप्तिपर्यन्तम्	25	15	1
3	चतुर्थपादे उद्भिदाधिकरणादारभ्य बर्हिराज्याधिकरणपर्यन्तम्	25	15	1
4	प्रोक्षण्यधिकरणात् प्रथमाध्यायसमाप्तिं यावत्	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रार्थवादयोः विशदं ज्ञानं भविष्यति। • स्मृत्याचारयोः श्रुतिद्वारा धर्मे प्रामाण्यमिति ज्ञानं भविष्यति। • नामधेय-सामर्थ्ययोः धर्मप्रामाण्यज्ञानं भविष्यति। 			
References :	<p>1. श्रीशबरस्वामिप्रणीतं मीमांसाशाबरभाष्यम्, सम्पादकः-युधिष्ठिरो मीमांसकः, प्रकाशकः - रामलाल कपूर ट्रस्ट, बहालगढ</p>			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री (B.A. 4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	Darshan
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पूर्वमीमांसा -15	Total Hours	60
Subject Code	5215	Total Credits	04
Subject Type	Major 5215 Minor 5515	Paper No	02 & 05

Name of the Text Book :- जैमिनीयन्यायमाला

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • क्रत्वर्थपुरुषार्थस्वरूपज्ञानार्थम्। • क्रमबोधकप्रमाणपरिज्ञानार्थम्। • स्त्री-पुरुषादीनां कर्मसु अधिकारपरिज्ञानार्थम्। 			
COURSE CONTENT				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	चतुर्थाध्याये १-२ पादौ	25	15	1
2	चतुर्थाध्याये ३-४ पादौ	25	15	1
3	पञ्चमोऽध्यायः	25	15	1
4	षष्ठाध्यायस्य द्वितीयपादान्तम्	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • क्रत्वर्थपुरुषार्थयोः स्वरूपज्ञानं भविष्यति। • क्रमबोधकप्रमाणज्ञानेन प्रयोगप्राशुभावो भविष्यति। • श्रौतकर्मसु अधिकारिणां परिज्ञानं भविष्यति। 			
References :	1. श्रीमाधवाचार्यप्रणीता जैमिनीयन्यायमाला, श्रीमदप्पय्यदीक्षितकृता दीपिकाव्याख्योपेता, प्रकाशकः - चौखम्बासंस्कृतप्रतिष्ठान, दिल्ली			

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री (B.A. 4 Year) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Faculty	SAHITYA
Semester	5	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	SAHITYA-01	Total Hours	60
Subject Code	5301	Total Credits	04
Subject Type	Major 5301	Paper No	3

Name of the Text Book :-अभिज्ञानशाकुन्तलम् (१ तः ७ अङ्काः)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • कालिदासस्यतत्कृतीनांचपरिचयः। • नाटकस्वरूपज्ञानम्। • अभिज्ञानशाकुन्तलस्यकथावस्तुज्ञानम्। • नाट्यसंवादकलाज्ञानम्। • नाट्यरसानुभूतिः। 			
	COURSE CONTENT			
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, नाट्यलक्षणम् अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नाटकत्वेन मूल्याङ्कनम्, प्रथम अङ्कः	25	15	1
2	द्वितीय-तृतीयौ अङ्कौ	25	15	1
3	चतुर्थ अङ्कः	25	15	1
4	पञ्चम-षष्ठ-सप्तमाङ्काः (केवलं सारांशः)	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • कालिदासस्यतत्कृतीनां च परिचयः। • नाटकस्वरूपज्ञानम् । • अभिज्ञानशाकुन्तलस्य कथावस्तुज्ञानम्। • नाट्यसंवादकलाज्ञानम्। • नाट्यरसानुभूतिः। 			
References :	<p>(1) अभिज्ञानशाकुन्तलम्, सुधाकर मालवीय, चोखम्बा, वाराणसी</p> <p>(2) अभिज्ञानशाकुन्तला, प्रो.वसंत भट्ट, क.कु.कालिदास स.वि.वि., रामटेक</p> <p>(3) अन्य अभिज्ञानशाकुन्तल, संस्कृत, हिन्दी, गुजराती व्याख्या सहित</p>			

नोंध :-

- (१) साहित्य विषयनुं पेपर नंबर-३ तमाम विद्यार्थीओ माटे अेक समान रडेशे.
- (२) उपरोक्त साहित्यना पेपरमां १ थी ४ अंक पूर्ण रडेशे. ज्यारे ५ थी ७ अंकनो सारांश रडेशे.
- (३) परीक्षांमां १ थी ४ अंक मांथी बधा प्रकारना प्रश्न पूछी शकाशे ज्यारे ५ थी ७ अंकमांथी संदर्भ-श्लोक-सूक्ति-वगेरेना प्रश्नो पूछवा नडीं तेम इक्त सारांश के प्रसंग विषयक प्रश्नो पूछवाना रडेशे.

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	5	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	अंग्रेज-सम्युक्त	Total Hours	30
Subject Code	5646	Total Credits	02
Subject Type	SEC-5646	Paper No	6

Name of the Text Book :-Gems of Wisdom - An Anthology of short stories: Macmillan

Course Objectives :				
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Text: Gems of Wisdom - An Anthology of short stories: Macmillan Prose-1 The Lady or the Tiger ?- Frank R. Stockton Grammar: Subject Verb Agreement Composition : Office Letters :- (1) Letter to College Principal for Leave, (2) Complain Letter to different authorities, (3) About lack of hygienic situation in your area, (4) Proper water supply, (5) No Street light, (6) Request to Bank Manager for opening an account, (7) New Passbook, (8) Block ATM Card, (9) Request for Annual Statement etc. to be asked	25	15	1
2	History of HTML , HTML Tags and Attributes , HTML- Basic Formatting Tags (HTML Basic Tags , HTML Formatting Tags , HTML Color Coding) , adding images and Sound , HTML-Lists (Unordered Lists , Ordered Lists , Definition list) , HTML-Table (< table > , < th > , < tr>< td > , < caption > , < thead > , < tbody > , < tfoot > , < colgroup > , < col >) , HTML-Form (< input > , < textarea > , < button > , < select > , < label >) , <datalist>	25	15	1
Course Outcome :				
References :				

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	5	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यावहारिकज्योतिष	Hours	30
Paper Name	5647	Total Credits	02
Paper Code	SEC-5647	Paper No	6

Course Objectives	<ul style="list-style-type: none"> • प्रमुख-मुहूर्तानां ज्ञानार्थम्। • सामुद्रिकशास्त्रस्य सामान्यज्ञानार्थम्।
-------------------	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	❖ मुहूर्तविचारः - <ol style="list-style-type: none"> 1. मुहूर्तस्य परिभाषा प्रयोजनञ्च 2. नन्दादि तिथीनां परिचयः 3. अमृतसिद्धियोगः सर्वार्थसिद्धियोगश्च 4. भद्रावासज्ञानं तत्फलञ्च 5. अग्निवासविचारः 6. क्रय-विक्रयः मुहूर्तविचारः 7. यात्रामुहूर्तज्ञानम्- <ul style="list-style-type: none"> ✓ दिक्-शूलज्ञानं परिहारञ्च ✓ यात्रायां शुभाशुभनक्षत्रतिथीनां ज्ञानम् ✓ नक्षत्रशूलज्ञानम् ✓ चन्द्रवासज्ञानम् ✓ योगिनीवासज्ञानम् 	25	15	1
2	❖ सामुद्रिकशास्त्र- <ol style="list-style-type: none"> 1. शरीरस्यावयवानां शुभाशुभलक्षणं तत्फलञ्च 2. शरीरे चिन्हज्ञानं तत्फलञ्च 3. अङ्गुल्यासु पर्वतानां परिचयः 4. प्रमुखरेखाणां परिचयः तासां फलञ्च - <ul style="list-style-type: none"> ✓ मणिबन्धरेखा ✓ भाग्यरेखा ✓ हृदयरेखा ✓ मस्तिष्करेखा ✓ पितृरेखा ✓ सूर्यरेखा ✓ विवाह- रेखा ✓ संतान- रेखा ✓ सहोदर- रेखा 	25	15	1

<p>Course Outcome</p>	<ul style="list-style-type: none"> • छात्राः मुहूर्तस्य प्रयोजनपूर्वकं मुहूर्तस्य कालमानं ज्ञास्यन्ति । • अनेन सर्वार्थसिद्ध्यादिशुभयोगानां ज्ञानं करिष्यन्ति । • भद्रावासज्ञानं करिष्यन्ति । • यज्ञानुष्ठाने अभिष्टहोमाय अग्निवासं ज्ञास्यन्ति । • विविधानां क्रयविक्रयादि मुहूर्तानां ज्ञानं करिष्यन्ति । • सामुद्रिकशास्त्रस्य सामान्यपरिचयं यथा – हस्तस्य परिचयं, हस्ते ग्रहाणां पर्वतज्ञानं, रेखापरिचयं फलञ्च ज्ञास्यन्ति ।
<p>References:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. मुहूर्तचिन्तामणिः –केदारदत्तजोशी प्रकाशकः – मोतीलाल बनारसी दास वाराणसी 2. मुहूर्तचिन्तामणिः – विन्ध्येश्वरीप्रसाद द्विवेदी प्रकाशकः - चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन वाराणसी 3. हस्तसंजीवनम्- सुरकान्त झा प्रकाशकः - चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन वाराणसी 4. सचित्रसामुद्रिकरहस्यम् – पं. कालिका प्रसाद प्रकाशकः – ज्योतिष प्रकाशन वाराणसी 5. शास्त्रपरिचायिका-द्वितीयप्रकरणम्, लेखकः- डॉ० नित्यानन्द ओझा, प्रकाशकः- श्रीसोमनाथ -संस्कृत-युनिवर्सिटी वेरावलम्

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.) पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	5	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यावहारिक वास्तुशास्त्र	Hours	30
Paper Name	5648	Total Credits	02
Paper Code	SEC-5648	Paper No	6

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • गृहप्रवेशमुहूर्तज्ञानाय। • गृहप्रवेशविधानस्य ज्ञानार्थम्। • वास्तुदोषज्ञानार्थम्। • वास्तुदोषशमनज्ञानाय। • गृहायुर्ज्ञानाय। • देवालयविधानस्य ज्ञानार्थम्। • प्रतिमलक्षणज्ञानार्थम्।
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	<p>❖ गृहप्रवेशः -</p> <p>(1) गृहप्रवेशे मास-पक्ष-तिथि-वार-नक्षत्राणां विचारः (2) गृहप्रवेशे लग्नशुद्धिः (3) वामरविचारः (4) कुम्भचक्रविचारः (5) गृहप्रवेशकर्मणि गृहपतेः कर्तव्यम् (6) गृहप्रवेशविधानम्</p>	25	15	1
2	<p>(1) वास्तुशान्तिः - (i) वास्तुदोषविचारः (ii) वास्तुशान्तिविधानम् (2) गृहायुर्विचारः (3) देवालयविधानम् (i) मन्दिरस्य विस्तार-दैर्घ्योच्छ्रितिमानम् (ii) गर्भगृहनिर्माणविचारः (iii) द्वारनिर्णयः स्थापनञ्च (iv) प्रतिमलक्षणम्</p>	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • अनेन छात्राः गृहनिर्णयस्य अनन्तरं गृहप्रवेशमुहूर्त विधानञ्च ज्ञास्यन्ति । • छात्राः विविधेषु आवासीयगृहे व्यावसायिकगृहे वा वास्तुजन्यदोषान् विज्ञाय तेषां दोषानां शान्तिविधानं कारयिष्यन्ति । • गृहाणाम् आयुषः विज्ञाय यथासमयं वास्तुपूजनेन तेषां दोषशमनविधिं ज्ञास्यन्ति । • मन्दिरनिर्माणविधिं, देवतानां स्थापनं, प्राणप्रतिष्ठविधिञ्च ज्ञास्यन्ति ।
----------------	--

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. बृहद्वास्तुमाला- श्री रामनिहोरद्विवेदी 2. बृहत्संहिता - पं अच्युतानन्द झा प्रकाशकः चौखम्भाविद्याभवन वाराणसी 3. वास्तुरत्नावली - श्रीमदच्युतानन्द झा 4. वास्तुशास्त्रमञ्जूषा - कन्तुभाई पुरोहित
-------------	--

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.4 Year)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri (B.A.)	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	5	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यवहारिक कर्मकांड	Hours	30
Subject Name	5649	Total Credits	02
Paper No	SEC-5649	Paper No	6

Name of the Text Book :- ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चय

Course Objectives
Student Teachers will be able to

- आ अभ्यासक्रम थी विद्यार्थीओ -
- अकोट्टिष्ट श्राद्ध अने पार्वणु श्राद्धवर्येनो तद्भावत समजे.
  - श्राद्धनांप्रकारो विशेषे जाले.
  - शुद्ध वैदिकमंत्रोच्चार करे अने मंत्रोनां अर्थ समजे.
  - पितृसूक्तनांमंत्रोनां अर्थ जाले.
  - प्रायोगिक कर्मकांड शीजे.

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
युनिट - 1	श्राद्धविधि मलत्त्व, सामग्री, प्रक्रिया (सांवत्सरिक श्राद्ध, मडालय पितृपक्ष)	20	15	1
युनिट - 2	तीर्थ श्राद्धविधि, मलत्त्व, तीर्थ श्राद्ध माटे पवित्र स्थणो अकोट्टिष्ट श्राद्ध अने पार्वणु श्राद्ध	15	15	1

Course Outcome

- अकोट्टिष्ट श्राद्ध अने पार्वणु श्राद्धविधि वर्येनो तद्भावत समजे.
- श्राद्धना प्रकारो विशेषे जाले.
- शुद्ध वैदिकमंत्रोच्चार करे अने मंत्रोना अर्थ समजे.
- पितृसूक्तना मंत्रोना अर्थ जाले.
- प्रायोगिक कर्मकांड शीजे.

References:

1. ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चय - शास्त्री दुर्गाशंकर उमाशंकर, शास्त्री दुर्गाशंकर संस्कृत पुस्तकालय, मुंबई
2. नित्यकर्म पूजा प्रकाश - गीताप्रेस गोरखपुर.
3. नैमित्तिक कर्म प्रकाश - गुजरात विद्यापीठ ग्रंथालय
4. श्राद्धविवेक - यौष्मिन् प्रकाशन.
5. श्राद्धरत्नम् - यौष्मिन् प्रकाशन

SHREE SOMNATH SANSKRIT UNIVERSITY-VERAVAL

शास्त्री(B.A.)पाठ्यक्रम

Effective from Academic Year 2025-26

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	5	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	ICT	Hours	30
Subject Code	5650	Credits	02
Subject Type	SEC-5650	Paper	06

Networking, Internet & Web Page Development

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> To understand basic terms of computer networks and Internet. To give knowledge of web-page designing and front-end development tools like HTML, CSS and Java Script.
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Introduction to Computer Network and Applications of Internet <ul style="list-style-type: none"> Basics of Computer Network Types of Computer Network Intranet, Extranet, Internet World Wide Web (WWW) ISP (Internet Service Provider) Concept and use of: E-Commerce, E-Business, E-Governance, Mobile Commerce Website Basics (WebPages; Hyper Text Transfer, URL, Website, Web browser, Web Servers) Basic of HTML <ul style="list-style-type: none"> Fundamental of HTML Basic Tag and Attribute The Formatting Tags The List Tags & Link Tag Adding images and Sound, Table Forms and Input Elements HTML 5 Document Structure & Syntax (section, article, aside, header, footer, nav, dialog) <ul style="list-style-type: none"> Web Form (datetime, date, month, week, time, number, range, email, url) Audio / Video 	25	15	01
2	Cascading Style Sheet & CSS 3 <ul style="list-style-type: none"> Introduction to CSS Types of Style Sheets Class, ID Selector CSS Text & Font Properties CSS Background Properties CSS List Properties CSS Margin & Padding Properties CSS Comments 	25	15	1

	<p>Java Script</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduction to JavaScript • Variables • JavaScript Operators • Conditional Statements • JavaScript Loops • JavaScript Break and Continue Statements • Dialog Boxes • JavaScript User Define Function ☐ Builtin Function (string, Maths, Array, Date) • Events (onclick, ondblclick, onmouseover, onmouseout, onkeypress, onkeyup, onfocus, onblur, onload, onchange, onsubmit, onreset) • Form Validation 			
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • Students will have knowledge about various terms and concepts of networking. • Students will be able to develop simple web pages using HTML,CSS and Java Script. 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. HTML in 10 steps or less, Laurie Ann Ulrich, Robert G. Fuller 2. Internet The Complete Reference, Young 3. World Wide Web Design with Html, C Xavier 4. Internet for Every One, Leon 5. Practical Html 4.O, Lee Philips 6. Mastering In FrontPage, BPB 7. https://www.javatpoint.com/html-tutorial 8. https://www.tutorialspoint.com/html/index.htm 9. https://www.w3schools.com/html/ 10. https://www.csstutorial.net/ 			

